Birinci Basamak ?çin Fiziksel Aktivite Anketi (BBFAA)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Birinci Basamak ?çin Fiziksel Aktivite Anketi (BBFAA)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18049

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Birinci Basamak ?çin Fiziksel Aktivite Anketi (BBFAA), bireylerin günlük ya?amda ve i? ortam?nda gerçekle?tirdikleri fiziksel aktivite düzeylerini ölçmek amac?yla uyarlanm?? yedi maddelik bir ölçektir. Bu anket, özellikle birinci basamak sa?l?k hizmetleri ba?lam?nda, bireylerin hareketlilik düzeylerini h?zl? ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, 2019 y?l?nda Kaya No?ay ve Özen taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, yap?sal geçerlili?i ve iç tutarl?l??? kan?tlanm??t?r. BBFAA, sonuçlar? dört ana düzeyde (Hareketli, Orta Derecede Hareketli, Az Hareketli ve Hareketsiz) sunarak klinik ve epidemiyolojik çal??malara uygun bir de?erlendirme arac? sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

BBFAA, **Fiziksel Aktivite**, **Birinci Basamak Sa?l?k**, **Ölçek Uyarlama**, **Güvenilirlik**, **Geçerlilik**, **Faktör Analizi**

Yazarlar

AE. Kaya No?ay, Mehmet Özen

Amaç

BBFAA'n?n temel amac?, bireylerin haftal?k bazda gerçekle?tirdikleri fiziksel aktivite miktar?n? ve türünü belirlemektir. Bu araç, özellikle birinci basamak sa?l?k hizmetlerinde çal??an profesyonellerin, hastalar?n ya?am tarz? ve hareketlilik düzeylerine dair h?zl? ve pratik bir de?erlendirme yapmalar?na olanak tan?mak üzere geli?tirilmi?tir. Ölçek, ki?isel i? yükü, ev i?leri ve yürüme h?z? gibi çe?itli aktivite alanlar?n? sorgulayarak kapsaml? bir hareketlilik profili ç?karmay? hedefler.

Yap?sal Özellik

Ölçek, bireylerin hareketlilik durumunu de?erlendiren tek boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, haftal?k olarak harcanan zaman ve aktivite yo?unlu?u üzerinden tan?mlanan genel fiziksel aktivite düzeyi olarak kavramsalla?t?r?lm??t?r. Yap?lan analizler, ölçe?in birincil olarak bu temel yap?y? ölçtü?ünü ve yedi maddenin büyük ölçüde tek bir faktör alt?nda topland???n? göstermi?tir.

Geçerlilik

BBFAA'n?n Türkçe uyarlamas?n?n geçerlilik çal??mas?, ölçek maddelerinin ölçmek istedikleri yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini incelemek üzere yap?lm??t?r. Yedi maddeden olu?an ölçekte, faktör yükleri 0,251 ile 0,847 aras?nda de?i?mektedir. Bu yükler incelendi?inde, "haftada kaç saat

ARABPSYCHOLOGY.COM

ev i?i yap?ld???" sorusunun faktör yükünün (0,251) di?er ifadelere k?yasla dü?ük oldu?u tespit edilmi?tir. Ancak, di?er alt? maddenin faktör yükleri oldukça yüksek düzeylerde (0,514 ile 0,847 aras?nda) bulunmu?tur.

Yap?lan faktör analizi sonucunda elde edilen temel boyut, toplam varyans?n yakla??k %38'ini aç?klamaktad?r. Bu oran, fiziksel aktivitenin de?erlendirilmesi ile ilgili yedi ifadenin yap? geçerlili?ini desteklemektedir. Sonuçlar, ölçe?in genel olarak güçlü bir yap? geçerlili?ine sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarl?l?k analizi kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Yap?lan **Cronbach Alfa** (Cronbach Alfa) analizi sonucunda katsay? 0,74 olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, psikometrik aç?dan kabul edilebilir bir iç tutarl?l?k düzeyine i?aret etmektedir, yani ölçek maddeleri birbiriyle tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçmektedir.

Güvenilirlik testlerinin bir parças? olarak gerçekle?tirilen temel bile?enler analizi, ölçe?in tek bir temel boyut tespit etti?ini do?rulam??t?r. Bu durum, ölçe?in yap?sal homojenli?ini desteklemektedir.

Faktör Analizi

BBFAA'n?n yap? geçerlili?ini test etmek amac?yla yedi maddeli ölçe?e Temel Bile?enler Analizi (Principal Components Analysis) yöntemiyle faktör analizi uygulanm??t?r. Analiz sonucunda tek bir temel boyut tespit edilmi?tir. Bu tek boyutlu yap?, fiziksel aktivite kavram?n?n ölçülmesinde ölçe?in bütüncül çal??t???n? göstermi?tir.

Faktör analizinde örneklem yeterlili?ini de?erlendirmek için hesaplanan **Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)** (KMO Katsay?s?) de?eri 0,72 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, örneklem büyüklü?ünün ve verilerin faktör analizi için uygun oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, faktör yap?lar?n?n anlaml?l???n? test eden **Bartlett Küresellik Testi** sonucuna göre (X^2=1526.42, p=0.001), elde edilen boyutlar istatistiksel olarak anlaml? bulunmu?tur.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Anket (Questionnaire)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Yeti?kinler (Adults)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Age Group: Belirtilmemi? (Genel yeti?kin popülasyon)

Population Details: Birinci basamak sa?l?k hizmeti kullan?c?lar? veya genel yeti?kin popülasyon.

Test Methodology: Öz Bildirim (Self-Report). Derecelendirme, bireyin hareket düzeyini dört kategoride s?n?fland?rmaktad?r: **Hareketli**, **Orta Derecede Hareketli**, **Az Hareketli** ve **Hareketsiz**.

Anahtar Kelimeler

Cronbach Alfa, **KMO**, **Bartlett Testi**, **Yap?sal Geçerlilik**, **Fiziksel Aktivite Ölçümü**, **Öz Bildirim Ölçekleri**, **T?p**

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: ozenmehmet@isnet.net.tr (Sorumlu Yazar Mehmet Özen)

Correspondence Address: Belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? 2019 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Mehmet Özen ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Kaya No?ay, AE., Özen, M. (2019). Birinci Basamak ?çin Fiziksel Aktivite Anketinin Türkçe Uyarlamas?n?n Geçerlilik ve Güvenilirli?i. *Konuralp T?p Dergisi, 11*(1), 1-8. doi: 10.18521/ktd.349033

Makalenin orijinal tam metnine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: konuralptipdergi.duzce.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: birinci-basamak-icin-fiziksel-aktivite-anketi-bbfaa-toad.pdf

Birinci Basamak ?çin Fiziksel Aktivite Anketinin (BBFAA) Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

1. Lütfen i?inizin gerektirdi?i fiziksel aktivitelerin türü ve miktar?n? belirtiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM

2. Geçen hafta boyunca a?a??daki aktivitelerin her birinde kaçar saat harcad?n?z?

3. Normal yürüyü? h?z?n?z? nas?l tan?mlars?n?z?

ARABPSYCHOLOGY.COM